

Izbaja dvakrat na teden in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 v, ali gl. 6-60
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 din.
„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kačipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in „Kačipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne svez“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravnistvo, v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglašni in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izbaja neodvisno od »Soča« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tokališču Jos. Verdi, Peter Krehel v Kapucijski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrončič na trgu della Caserna.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Dr. A. Gregorčič, nesreča goriških Slovencev

Piše —n—

III.

Dr. Gregorčič je reprezentant onih mož med nami, ki znajo na varnem, v prostorih, kamor se ni bati nepoklicanih oseb, tako lepo akademiško razpravljati o naših političkih bojih, o naših potrebah, o krivicah, katere treba odpraviti, dajejo nasvete in migljeje, ali sami na vse to se ne zganejo niti v svojem področju proti krivicam, katerih smo imeli in katerih še imamo preveč na vseh koncih in krajih. Da sodimo milo, pravimo, da ni vsrk za tako delo; ta ne zna prijeti ob pravem času, drugi bi skvaril vsako reč, ako bi le usta odprl, tretji je poln obzirov, četrti širokoustnež, na katerega sploh ni računati.

Gabršček pa je reprezentant mož, ki se borijo na eksponiranih tleh, kjer edino se dosega jo uspehi. Premislimo na kratko dobo zadnjih 20 let. Dokler ni bilo Gabrščeka, so imeli Lahi in vlada lahko delo z nami. Preziranje našega jezika je bilo že neznosno, s Slovenci se je ravnavalo povsodi zapostavljivo, »šklaf« je bil pozdrav Slovence, ki je vstopil v ta ali oni urad, ko je odhajal, so vrgli za njim še par psok. Kar si dobil v roke, vse je bilo v tujem jeziku. Na goriškem magistratu so avanzirali uradniki, ki so znali kar mogoče grdo delati s Slovenci. Na cesti so nas napadali in psovali, če je kedo le spregovoril slovensko besedo. Hudi časi so bili to. Ljudstvo je trpelo. Okoličani so čutili z mestnimi Slovenci, in če so včasih v opravičenem srdu proti tujcem, katere so revdili, kateri pa so jih v zahvalo zaničevali, šli predaleč, je nastal vik in krik — in ječe so se polnile. Najbolj so kričali janičarji! Ni bilo vabljivo v takih

časih stopiti na bojno polje proti tako mogočnim nasprotnikom in sovražnikom, v časih, ko je spala pravica za Slovence, v časih, ko je bil Slovenec v goriškem mestu skoro »vogelfrei«. Slovenec, ki se je nastanjal v Gorici, je stal pred alternativno: ali trpi kot Slovenec v mestu ali pa se pridruži onim, katerih je moč, ter divjaj proti slovenski krvi! Na drugo pot jih je stopalo obilo. Janičarska četa je bila velika in najhujša.

Prišel je Gabršček in začel delati na eksponiranih tleh. Spočetka so se Lahi smejali, češ, kaj opravi en sam proti nam, po oblastnijah so ga grdo gledali, na magistratu bi ga bili pa najraje izgnali potem, ko so začeli uvidevati, da imajo opravila z resnim, nepogljivim mladim možem. Začeli so ga preganjati in stregli so mu po življenju. Na policiji pa so bile takrat čudne razmere. Počasi, prav počasi se je začelo obrabati na bolje. Slovenci so se začeli gibati. Gabršček je bil povsodi, kjer je bilo treba delati; v vseh društvih, pri vseh prireditvah, povsodi je delal. Če se je bilo treba boriti na glavarstvu, je bil on tisti, ki je nastopil nevstrašeno, z mogočno sodnijo se je boril, z magistratom, na ulici. Takrat je bila nujna potreba, boriti se za pravice našega jezika in za veljavo Slovencev v mestu, in mož, ki je bil kot nalašč ustvarjen za ta boj, je bil Gabršček. Le žilav, nevstrašen, značajan mož je mogel odpraviti takratne neznosne razmere v Gorici, mož, ki se ni vstrašil divjajočih sovražnikov in se ni zbal niti pred najškandaloznejšim preganjanjem.

Bili so možje, ki so ga podpirali, ali malo jih je bilo. Gregorčič je sicer rad čebnal na gorkem, ali na tista eksponirana tla, kjer se je gibal Gabršček, ni storil nikdar koraka. Dogajalo pa se je celo to, da je bil Gregorčič čisto dober s kakim drugorodcem, ki Gabrščeka radi narodnega boja ni mogel videti. Dobivali so se možje, ki so bili za mizo

v čitalnici pravi junaki, za hrbtom Gabrščekovim pa so se nasproti tistim, katerim je veljal naš boj, obnašali popolnoma drugače. Kdor se spominja tistih časov, bi vedel marsikaj interesantnega povedati v tem pogledu. Zazeblo ga je kaj takega v srce, ali hodil je svojo pot naprej. Tisto veliko narodno delo je v glavnem Gabrščekovo delo. To delo pa se prav blagouplivno ločuje od drugega »delovanja« drugih v onih časih...

Naravno mora tu vsak mlajši vprašati: Kako pa, da živimo mi v utisu, da je v prejšnjem desetletju dr. Gregorčič toliko deloval na narodnem polju? Na to vprašanje je lahek odgovor. Gregorčič je — duhovnik. Še dandanašnji imajo Slovenci poseben respekt pred duhovnikom, kaj šele pred desetimi, petnajstimi leti. Če se duhovnik le količkaj giblje v kakšnem društvu, se že sodi, da je on duša društva, in če zna kje, kjer ve, da mu ne bo škodovalo, porabi vpliv črne sukne, mu je glorijska gotova. Gregorčič pa se zna obrniti, kakor mu kaže; in še kako. Po storjenem delu se je tudi on rad grebenčil z »mi smo storili«, ko je bilo na mestu reči le: on je storil. Gregorčič je duhovnik, vrhu tega semeniški profesor in doktor svetega pisma. Čisto naravno, da med najbolj katoliškim narodom je lahko takemu možu dvigati se kvišku, še posebno, če je zvit in navihan, kot dr. Anton Gregorčič. V Gabrščeku so gledali radi le nekdanjega učitelja.

DOPISI.

Rihemberg, 8./12. 06. — »Prim. list« ne more izhajati, če v vsaki številki ne mesari učiteljev. Tako je tudi zadnjič vzela dva na piko. Eden med temi je tu službojuči gosp. Bric, katerega je to garjevo ščene obljajalo, češ, da ni bil neki dan pri maši in da agitira za napredno stranko. Dotični dopisunček, je bolje

pa, da molči in se s svojo šivanko ukvarja, kakor pa da zaslužnim in poštenim možem krađe čast in jih sumniči.

Gosp. Bric je vrl učitelj, ki je zelo vnet za svoj težki poklic in uspešno deluje v šoli. In on ne stori samo tega: ne dela kakor kak šivankar samo, kar mora in za kar je plačan; temveč lotil se je tudi z vso pridnostjo poučevati narodno petje, za katero žrtvuje mnogo časa in truda. Občinstvo je zelo vneto za petje, katero se je t.: že nekdanj odlikovalo pod vodstvom sedaj upokojenega g. Poniza. Bricu smo za velik trud zanj prav iz srca hvaležni in mu tudi nič ne zamerimo, ako se je v Dornbergu kot domačin udeležil Gregorčičevega shoda. Gregorčič je tam nategoval ljudi, ker se boji za svoje mastne in nezasluzene tisočake, katere mu moramo za njegovo brezdelje vsi skladati in tudi učitelj Bric. Ako je smel tam farbat iz ljubljane privandrani in za ušesi mokri dohtar Dermastija, mislimo, da sme tudi zraven priti domačin in zaslužni učitelj g. Bric!...

Sploh pa svetujemo »Prim. listu« in zlasti njega uredniku, naj se obrne s svojimi svetimi in izveličavnimi nauki na drugo firmo; v svoji rojstni hiši najde najhvaležnejše polje. Nobeden liberalec in brezverec v naši deželi jih nima takih na vesti, kakor jih ima njegov pobožni in moralni »očka«! Ta bruna, ki so mu najbližja, naj izdere, potem bo pa brskal za smetmi in pezdiri pred tujimi pragovi!...

Iz Kočbane. — Kdor je pretekli mesec čital v »Soči« in »Primorcu« dopise iz Kočbane, je lahko priznal, da do tega nas je privedel edino pritisk in krivice, katere čutimo od strani našega g. nunca. Pozvali smo g. nunca sem na to polje, da v pričo širšega sveta povemo drug drugemu v obraz, kaj imamo med seboj, da nevtralna javnost presodi, kedo ima prav. Zahtevali smo v istih dopisih, naj g. nunc imenuje osebe, katere so mu krivico delale pri farovških vratih. — Zahtevali smo, naj nam pokaže razdelnik, da bomo vedeli, kaj in koliko nam isti določa, bira mu dati. — P.: tudi smo opomnili, naj v cerkvi ne sklicuje ljudstva na sploh za svoje dolžnike, naj tirja osebno pismeno ali ustmeno tiste, kateri mu imajo v resnici kaj dati. —

tjega huzarskega polka ni imel najprijetnejših občutkov.

Krene torej po širokih milianaških ulicah, polnih lepega drevja in fontanov; toda kljub vsemu iskanju primernega hotela se ubogi moč ne more ubraniti misli na Bombannelove besede... Če bi bila to vendar resnica? Če bi v Alžiriji več ne bilo levov?... Zakaj potem taka pota, taki napori?...

Naenkrat na ovinku ulice naš junak obstoji — pred kom? Uganite!... Pred ponosnim levom, ki čaka pred vrati kavarnе, kraljevsko sedeč na svojih zadnjih nogah, in mu solnce obseva rumeno grivo.

»Kako so mi vendar mogli reči, da jih ni več?« vsklikne Tartarin in odskoči korak nazaj... Začuvši ta vsklik, lev sklone glavo, vzame v gobec lesen krožnik, stojé pred njim na tlaku in ga ponižno drži proti Tartarinu, ki se vsled začudenja ne zgane... Arabec, ki gre mimo, vrže na krožnik velik sou; lev pomaha z repom... Zdej Tartarin razume vse in vidi, kar v svojem razburjenju ni takoj opazil, namreč množico ljudstva, zbrano okoli ubogega leva, slepega in ukročenega, in dva velika, s koli oborožena zamorca, ki sta ga vodila po mestu.

Tartarinu zakipi kri. »Bedno ljudstvo,« vsklikne z gromovitim glasom, »ki tako ponižuje to odlično žival!« Plane k levu in mu iztrga onečaščujoči krožnik iz njegovih kraljevskih čeljustij...

Tartarin iz Tarascona.

»Na Francoskem je vse nekoliko tarasconsko.«

Napisal Alphonse Daudet; — prevel J. Hacín.

(Dalje.)

»Ali slučajno morda mislite, da bom šel na levo z vašim dežnikom?« pravi veliki mož ponosno.

Mali gospod pogleda svoj dežnik in se sladko nasmehne; nato reče, še vedno hladno kakor prej:

»Torej, gospod, vi ste...?«

»Tartarin iz Tarascona, morilec levov!«

Pri teh besedah strese nevstrašni Tarasconec čop svojega fesa kakor grivo.

V vozu nastane trenotek presenečenja.

Trapist se pokriža, damama se izvije lahek krik strahu, in fotograf iz Orleansvillae se približa morilcu levov, sanjaše o veliki časti, da ga bo lahko fotografiral.

Samo mali gospod se ne da spraviti iz ravnotežja.

»Ali se pobili že mnogo levov, gospod Tartarin?« vpraša čisto mirno.

Toda Tarasconec ga lepo zavrne:

»Če sem jih pobil že mnogo, gospod!... Zdeli bi vam le, da bi imeli toliko las, na svoji glavi.«

In cel voz se spusti v smeh ter se ozre na tri rumene lase à la Cadet-Roussel, ki štrle v zrak nad glavo malega gospoda.

Zdej se oglasi fotograf iz Orleansvillae: »Vaš stan je strašen, gospod Tartarin!... Večkrat napočijo nesrečni trenotki... Na primer ta ubogi gospod Bombannel...«

»Ah, da, preganjalec pantrov...« pravi Tartarin prezirljivo.

»Vi ga poznate?« vpraša mali gospod.

»Jaz!... Če ga poznam?... Več kakor dvajsetkrat sva bila skupaj na lovu.«

Mali gospod se nasmehne.

»Torej streljate tudi pantre, gospod Tartarin?«

»Včasih iz dolgega časa...« pravi blazni Tarasconec.

In junaško, da razvname srce dam, dvigne glavo in pristavi:

»Ta lov se z levjim ne da primerjati!«

»V splošnem,« meni fotograf iz Orleansvillae, »panter ni nič drugega kakor velika mačka...«

»Tako je!« pravi Tartarin, ki rad izrabi priliko, da bi nekoliko zmanjšal Bombannelovo slavo, in to zlasti v družbi dam.

Tu poštni voz obstane; sprevodnik pride odpirat vrata in se obrne k malemu gospodu.

»Na mestu ste, gospod,« mu pravi zelo spoštljivo.

Mali gospod se dvigne in izstopi, a predno se zapro vrata, pravi:

»Ali mi dovolite, da vam dam dober svet, gospod Tartarin?«

»Kakšnega, gospod?«

»Pri moji veri, poslušajte! Zdi se, da ste pošten in dober človek, in zato vam rajše povem, kako so razmere... Vrnite se hitro v Tarascon!... Tu izgubljate svoj čas... Pač živi v pokrajini še nekaj pantrov, toda to je za vas premajhna divjačina... Kar se tiče levov, je končano. Teh v Alžiriji ni več... Moj prijatelj Chassaing je ubil poslednjega.«

Nato mali gospod pozdravi, zapre vrata in smehljaje odide s svojo mapo in svojim dežnikom.

»Sprevodnik,« vpraša Tartarin z nevoljnimi obrazom, »kdo je vendar to človeče?«

»Kako! Vi ga ne poznate? To je vendar gospod Bombannel.«

III.

Levji samostan.

V Milianahu Tartarin iz Tarascona izstopi in pusti pošto nadaljevati pot na jug.

Dva dni ga je kruto stresal voz in dve noči skoro ni zatnil očesa ter je gledal skozi okno, če morda ne zagleda na poljih ali kraj ceste strašne sence leva. Za to bdenje si je pač zaslužil nekaj ur spanja. In poleg tega — povedati moramo vse — izza dogodka z Bombannelom lojalni Tarasconec kljub svojemu strašnemu obrazu in rdečemu fesu v družbi fotografa iz Orleansvillae in gospic tre-

Ali, do sedaj naš g. nunc varuje svojo pravičnost le — v farozju, boji se ž njo izpod strehe. Ker pa se je g. nunc pred kratkim pri večernicah zopet zagnal v nas s svojim 1 1/2 ure trajajočim govorom, ter imenoval časopise, v katerih smo zahtevali od njega zgoraj navedeno — umazane in nas liberalce, ter da naj pridemo v farož, ako imamo ž njim kaj opraviti, na to mu hočemo tukaj odgovoriti: Pustite časopis pri miru, ker papir je nedolžen. — Odgovarjajte vsebini dopisov, kateri zahtevajo od Vas pravičnejšega ravnanja pri pobiranju bire — in odprave Vašega rentačenja v cerkvi. Imenujete nas liberalce, ker naše dopise pošiljamo „Soči“ in „Primorcu“. Kaj ne? Ako sprejme temeljito opravičene zahteve naših dopisov „Primorski list“, potem pošljemo naše dopise „Primorskemu listu“. — Gotovo se Vam bode zdel potem tudi ta list umazan. Čudno se nam zdi, da ste začeli izyabljati farane v farož. Najbrže bi nam radi pokazali iste pravice, ki so bile nekdanj prišene iz Kojškega — v zadevi Vaše bire. Povedati Vam moramo, da mi smo že napravili potrebne korake na pristojno mesto, odkoder pričakujemo pravičnost. — Ali se Vam nič ne smilijo mali posestniki, da Vam morajo po Vaši zahtevi „po stari navadi“ dajati vina kakor kateri veleposestnik? Ali ni pravično, da bi novi posestniki, kateri so se nastanili v zadnjih deset letih tukaj, tudi biro Vam dajali? A ti ne poznajo „stare navade“, zaradi tega Vam ne dajejo nič. — Ali ni to prav, da kateri so postali v zadnjem času premožnejši, da Vam plačujejo po možnosti? Ali ni to prav, da opravljajo povsod vsaka tri leta razdelnik, kjer imajo duhovni svojo plačo v biri? Je-li to pravično, da ne pomnimo (tudi najstarejši v fari), da bi se kedaj zbral odsek, da bi napravili razdelnik, ki bi določal posestnikom po možnosti Vam biro dajati? Je-li to pošteno, da mi ne vemo, koliko smo Vam dolžni dati? Ako od Vas to zahtevamo, nas imenujete liberalce, brezverce itd. Ali se nič ne bojite božje kazni, kljub našim pravičnim zahtevam? Da, da, g. nunc, roko na srce in videli bodete, kedo je krivičen. Resnica oči bode, zaradi tega nimate kaj drugega odgovoriti na naše dopise, kakor da so umazani. — Povemo Vam še to-le: Papir bomo še s črnim mazali, in s tem bomo Vas prali. Veliko krivic, katere trpimo, imamo še shranjene. Te pa prinesemo na dan, kadar nam bode ta čast podeljena, da se javno pogovorimo skupaj! Ponovno Vas prosimo, da v cerkvi nas ne pikate. Sicer Vas bomo imenovali oznanjevalca jeze in sovrašva ter Vam povedali vse, kar Vam gre. Toliko za zdaj zadostuje!

Iz Št. Petra. — Na dopis iz Št. Petra v predzadnji „Gorici“ pravzaprav ni vredno, da odgovarjam. Da pa ne bodo naši klerikalci mislili, da se svojega dejanja sramujem, jim pa tukaj javno priznam, da sem na dan klerikalnega zaupnega shoda v naši vasi res za Gregorčičev žvižgal. Dopisnik „Gorice“ pa je menda pozabil povedati, da niso bili samo

Zamorca, ki mislita, da imata opraviti s tatovo, planeta z dvignjenimi kolci na Tarasconcu... Razvije se strašen pretep... Zamorca bijeta, ženske kriče, otroci se smejejo. Star židovski čevljar kriči iz svoje butike: „Po sodnika! Po sodnika!“ Lev sam v svoji noči poskusi zarjoveti, in nesrečni Tartarin pade po obupnem boju na tla med drobiž in smeti.

Ta trenotek se prerine skozi množico mož, prežene zamorca z eno samo besedico, da ženskam in otrokom z roko znamenje, naj se pomirijo, dvigne Tartarina, ga očisti in posadi vsega zasoplega na kamen na cestnem oglu. —

„Kako! Princ, to ste vi?“ vsklikne Tartarin, gladé se po bokih.

„Ej, da, moj hrabri prijatelj, to sem jaz... Takoj ko sem dobil vaše pismo, sem poveril Raju njenemu bratu, najel pošiljni voz, prepotoval z največjo hitrostjo, ki je bila mogoča konjem, petdeset milj in prišel baš pravočasno, da sem vas rešil krutosti teh surovežev... Za Boga, kaj ste vendar storili, da ste se zapletli v prepir, ki se je končal tako neugodno?“

„Kaj hočete, princ?... Videti nesrečnega leva s krožnikom v zobeh, ponižanega, premaganega, zasmehovanega, služkega v posmeh vsem tem muzulmanskim ušivcem...“

„Toda vi se motite, moj plemeniti prijatelj. Ta lev jim je baš nasprotno predmet spoštovanja in oboževanja. To je sveta žival in član velikega samostana levov, ki ga je ustanovil pred tristo leti Mehamed-ben-Aouda; to je stražen in divji samostan, poln zverin-

štirje „razgrajaci“, ampak ogromna večina St. Peterskih mož in mladeničev. Čudno, da so naši klerikalci to šele sedaj izvedeli; saj sem stal tedaj ravno pred hišo našega „brihtnega“ župana. Njegova mati mi je celo zaklicala skozi okno: „Da bi ti segnilo grlo.“ Kaj ne, krasne besede klerikalne matere klerikalnega sina, našega gospoda župana in mežnarja. To je pač tista krščanska ljubezen do bližnjega, katero priporočajo naši črni gospodje svojim ovčicam. Kar pa mi predbacivata glede promoženja, je velika neumnost. Vprašam vas: ima li res kaplan tako plačo, da si v nekaj letih prihrani tako promoženje? In če jo ima, zakaj pa potem tožijo naši duhovniki o premajhnih plačah in čemu zahtevajo, naj se jim iste povišajo?

To naj bode moj odgovor na vaš dopis v umazanem klerikalnem glasilu „Gorica“.

Dopisniku pa svetujem, naj me le v miru pusti in naj pometa pred svojim pragom, ker ako ga ne stedi sam, mu ga utegnejo drugi.

Torej na delo, g. dopisnik — pa pred svoj prag. Šavli Viktor, l. r.

Simon Gregorčičev dom v Gorici.

Misel o Simon Gregorčičevem domu se je sprožila v Tolminu. Vzbudila je tuintam pomisleka, ali splošno je bila sprejeta z odobravanjem. Ta misel je omenjena tudi v oklicu osrednjega odbora za Gregorčičev spomenik. Rodoljub iz Tolmina nam piše o tej reči tako-le:

Bodi mi dovoljeno, da se nekoliko obširneje izrazim o tej misli tolminskih rodoljubov, da morda potem najde odmev tudi drugod, ali da vsaj izpovem debato o tem na vsak način jako važnem vprašanju, ki potem gotovo pojasni vso zadevo.

Tolminski rodoljubi so se zbrali takoj po pogrebu Simona Gregorčiča kot njegovi ožji rojaki, da se posvetujejo, kako bi proslavili spomin tega največjega sina naših planin. Sprožila se je takoj misel o spomeniku. Pretresovala se je ta misel na vse strani. Slednjč pa je žela splošno odobravanje ideja, sprožena po g. učitelju Kutinu, da počastimo pesnika najlepše s tem, da mu postavimo v naši Gorici dom, ki ga posvetimo v one namene, katerim je pokojni naš pesnik daroval vse svoje imetje. Najlepši spomenik je tak, ki koristi narodu, ki ga je postavil ne morda samo po svoji umetniški vrednosti, ampak tudi s kakim višjim blagotvornim namenom. In če upoštevamo, da smo Slovenci ubog narod, ki mora štediti s svojim kapitalom, pridemo kmalu do tega, da nam bolj kaže proslaviti svoje velike može načinom, ki je ob enem tudi koristen narodu, kateremu so posvetili ti veliki možje vsa svoja dejanja in nehanja. Spomnimo se ob tej priliki, koliko žrtev je slovenski narod stal Prešernov spomenik, in koliko truda in napora je bilo treba,

da se je spravila skupaj svota, potrebna za ta spomenik, ki presega najmanj trikratni letni dohodek „Družbe Sv. Cirila in Metoda“. In naš pesnik Simon Gregorčič si gotovo nikdar ni želel, da se mu postavi veličasten umetniški kip morda kje v naših gorah. On, ki je živel, kakor pričajo njegove najlepše pesmi, edino le svojemu narodu, ki je zanj trpel in ga ljubil z ono gorečnostjo, ki je lastna le mehkočutečemu pesniku, bi si gotovo ne mogel želeli lepšega spomenika, kakor takega, ki naj pripomore njegovemu narodu do vstajenja. Kje pa naj tudi postavimo spomenik pesniku, kakoršen je bil Simon Gregorčič! Pač ne pojdemo iskat mesta spomeniku v Tolmin ali Kobarid, kar bi bilo seveda jako težko določiti. Vsak slovenski rodoljub bi gotovo na prvi mah mislil tu na Gorico. Toda kako naj postavimo danes spomenik slovenskemu pesniku v Gorici, ko bi nam tega laška kmeta v mestnem svetu ne dovolila. Zatorej se mi zdi več kot umestna ideja, ki se je sprožila med tolminskimi rodoljubi, da se postavi v Gorici našemu spomeniku v spomin dom, posvečen vzgoji slovenske mladine v tem našem danes še potujčenem mestu. Ta dom bi pripomogel v veliki meri razvoju slovenskega življa v Gorici. Na pročelju doma ali pred domom bi pa lahko stal kip Simona Gregorčiča, kojega spomin bi proslavljala ta dom. Ta misel ni le srečna v toliko, da ž njo najbolje proslavimo našega pesnika, ampak je tudi praktična. Praktični pa moramo biti zlasti obmejni Slovenci. Sedaj, ko so odprte roke ne le po vsem slovenskem svetu, ampak tudi med drugimi Slovani, da žrtvujejo v proslavo preminulega pesnika velike svote, je ravno čas, da obrnemo ta denar, ki se bode daroval za našega pesnika, tako, da bode najboljšo odgovarjal njegovim željam njemu v trajen spomin, nam goriških Slovencev, za kojih spomin je slavnji pokojnik toliko storil, v prid. Marsikdo si bo mislil, da nas vodijo pri tem sebične misli, ker tako povdarjam koristi, koje bi imel za nas Simon Gregorčičev dom. Toda upoštevaj naj se, da tu ne gre le za koristi goriških Slovencev, ampak za koristi vsega slovenskega naroda; kajti če se stori kaj v korist enega dela, se je s tem storilo nekaj tudi v korist celote. Slednjč moramo tudi mi iz otroških hlač in pričetih misli nekoliko resneje. Imeti moramo pri vsakem koraku pred očmi faktični položaj in pa prihodnost. Mi, ki spravimo na leto skupaj za našo najvažnejšo šolsko družbo borih 50.000 K, naj postavimo svojemu pesniku vzor-rodoljubu spomenik, ki bi stal ogromno svoto! Ta spomenik bi sicer res proslavljala spomin pesnikov kje v enem izmed naših goriških trgov, toda kaj pa bi imel naš borni narod od tega? Ali more kdo reči, da je naš pesnik Simon Gregorčič sploh kedaj na kaj takega mislil! Gotovo ne. Vsled tega sem mnenja, da se gotovo ves narod oprime misli tolminskih rodoljubov, ki so se po daljšem razmotrivanju z vso vnemo poprijeli ideje Simon Gregorčičevega doma v Gorici v šolske svote. Kaka šola naj se otvori v tem domu,

IV. Karavana na pohodu.

Drugo jutro na vse zgodaj nevstrašni Tartarin in ne manj nevstrašni princ Gregor v spremstvu pol ducata zamorskih nosačev zapustita Milianah ter se napotita proti Ché-liffski planoti po prijazni poti, vsi obsedeni od jasminov, svetoivanskih dreves in divjih oljk; vije se med dvema vrstama majhnih domačinskih vrto in med tisoči veselih in živahnih virov, ki šumljaje skačejo s skale na skalo... Prava libanonska pokrajina!

Princ Gregor, ki je prav tako oborožen kakor Tartarin, ima na glavi krasno, neobičajno čepico, obrobljeno z zlatom in z vencem iz hrastovega listja, ki je vezeno s srebrom. Ta čepica daje Njegovi Svitlosti zunanost preoblečenega meksikanskega generala ali polveljnika donavske luke.

Ta vražja čepica vzbudi v Tarasconcu veliko radovednost; in ko boječé prosí pojasnila glede te čepice, mu princ resno odgovori: „To je pokrivalo, ki je afriškemu popotniku neobhodno potrebno.“ In otiraje z rokavom ščitek čepice, da bi se lepše svetil, pojasnuje svojemu naivnemu tovarišu važno ulogo, ki jo igra ta čepica v stikih z Arabci, strah, ki ga vzbuja vojaški znak in vpliv, katerega ima in vsled katerega je morala civilna uprava pokriti glavo s to čepico vsem svojim ljudem, od cestnega paznika do svojega tajnika. Splošno — to je princovo mnenje — za vladanje Alžerije ni treba baš bistre glave, pravzaprav glave sploh ne. Zadostuje le čepica, lepa, z

in ali naj bi bil ta dom morda tudi zavetišče slovenskih revnih dijakov, to seveda ni vprašanje današnjega dne. To se lahko pozneje določi. Dovolj je, da se danes odločimo za to misel. Priporočam slovenski javnosti najiskreneje, naj o tem premišljuje in prepričan sem, da se slednjč tudi odloči za Simon Gregorčičev dom v Gorici.

Domače in razne novice.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi v soboto dne 15. decembra 1906. svoj redni IX. koncert v dvorani „Trgovskega Doma“. Vspored: 1. Vítězslav Novák: „Nesčasna vojna“, polni zbor s spremljevanjem orkestra. 2. Josip Procházka: a) „Moč ljubezni“, b) „Pomlad“, možka zbor. 3. Josip Procházka: „Ljubezen“, polni zbor. 4. Emil Adamič: „Franica“, možki zbor. 5. Peter Čukjovskij: „Kantata“, polni zbor s sopran in bariton solo, pojeta gospica Klementina Hrovatinova in gospod Ivan Bevk. — Pevovodja gosp. Josip Michl. Orkester c. kr. pešp. šte. 47. Začetek ob 8. uri in pol zvečer. Vstopnice se prodajajo v prodajalnici gosp. A. Gabrščka v „Trgovskem Domu“ in gosp. A. Jeretiča, Semeniska ulica, na dan koncerta od 8. in pol naprej pri blagajni. Cene sedežev v parterju: I.-II. vrste 3 krone, III.-V. vrste 2 kroni, VI.-IX. vrste 1 K 50 vin. na galeriji prve vrste 3 krone, druge vrste 2 kroni, tretje vrste 1 K 50 vin. Stojišča 1 K, dijaki, vojaki, nečastniki in člani slovenskih pevskih društev 50 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Opazka: Dvorana bo med proizvajanjem zaprta.

Opozarjamo na tekst, ki je pri koncertu za poslušanje kantate „važen.“ Najbolje je, da se tekst prečita in premisli že „poprej“, da se more glasbi pri izvajanju tim pazljivo slediti. Tekst se prodaja z vstopnicami vred v trgovinah A. Gabršček in A. Jeretič po 20 v.

Poroka. — Dne 8. t. m. se je poročil gospod Josip Sorč, učitelj v tržaškem Sv. Križu, z gospodično Marico Plesovo Devina. Naše čestitke!

Za avskultante so imenovani pravni praktiki dr. Nazarij de Mori, Andrej Novak, H. Rajčič, A. Menzoni, Jos. Miceu in dr. O. Pozzo-Balbi.

Smrtna kosa. — V Doberdolu je umrl dne 6. t. m. nadebudni 24-letni mladenič Andrej Ferletič po kratki in mučni bolezni. Pokojnik je prišel 27. novembra 1906. od orožnih vaj, na kar je po par dnevih zbolel in čez teden dni že ležal na parah. Žrtev militarizma. Kot zvestemu članu pevskega in bralnega društva „Jezero“ mu je isto položilo krasen venec na krsto, se udeležilo korporativno pogreba in mu zapelo nagrobno „Na grobeh“. Pokojniku bodi blag spomin!

(Dalje v prilogi.)

zlatom obrobljena čepica, lesketajoča se kakor Gesslerjev klobuk na kolu.

Med takim govorjenjem in modrovanjem nadaljuje karavana svojo pot. Bosi nosači skačejo z opičjim krikom od skale do skale. Orožje v zabojih zvenketa. Puške žarijo v zraku. Domorodci, ki jih srečavajo, se pred čudotvorno čepico klanjajo do tal... Gori na milianskih utrdbah se v jutranjem hladu spreha s svojo gospo načelnik arabskih uradov; začuvši ta nenavadni hrup in videč, da se med vejami sveti orožje, si misli, da se bliža kak napad, da dvigniti most in trobiti na poplah ter pri tej priliki izreče nad mestom obsedno stanje.

Lep začetek za karavano! K nesreči se jima še pred koncem dneva prične goditi slabše. „Enega izmed zamorcev, ki so nosili prtljago, pograbi strašna kolika, ker se je najedel obližev iz Tartarinove lekarne. Drugi se zgrudi mrtev kraj ceste, ker se je do smrti napil kastrovega špirta. Tretjega, ki je nosil popotni album, zapeljejo pozlačene platnice, da uteče v Zaccar, prepričan, da odnaša zaklad iz Meke...“

Treba je bilo previdnosti... Karavana torej obstane in se posvetuje v senci starega figovca drevesa.

„Jaz sem mnenja,“ pravi princ, ko trikrat brez uspeha poskusi skuhati v kaseroli s trojnimi dnom tablico pemmicana, „jaz sem mnenja, da še danes zvečer odpustiva črne nosače... Baš se vrši čisto blizu arabski sejma. Najboljše je, če se tam vstaviva in kupiva nekaj oslov...“ (Dalje pride.)

Umrli je v Gorici znani trgovec Anton Seppenhofer, ki je svoj čas sodeloval tudi pri listu „Corriere di Gorizia“. Bil je tudi unet hribolazec.

V Sežani je umrl g. Janko Žnidarčič, tajnik okrajne bolniške blagajne.

V Gorici je umrl major J. Lončarevič, službojoč pri tukajšnjem pešpolku št. 47. Truplo so prepeljali v Zagreb.

Darovali za Gregorčičev spomenik: 2 K g. Minka dr. Šorlijeva; 4 K g. Ana Sutner, posestn.; 4 K g. Ida Žilih, prof.; 3-20 K g. Avgusta Žagar, nabrala v svoji-gostilni; 3 K g. Marija Gleščič, gostiln.; 1 K g. Fani Gregorič, trg.; 4 K g. postal g. Ant. Vremec. „Darovala vesela družba Opčinca v vinskem sejmu v Dornbergu“.

V Kobariidu zložili na predvečer Gregorčičevega pogreba: 5 K g. Ant. Jerkič, fot.; 1 K g. dr. Franek; 1 K g. Vidmar, sodni pristav, 1 K g. Albert Mašera, gostiln. — 2 K (Po pomoti ni bilo zadnjič objavljen ime g. Amalije Drufovka, trg.).

Dr. Aleksij R. Rojic in obitelji 30 K; okrajni šolski nadzornik Val. Humar 10 K; okrajna hranilnica in posojilnica v Sežani mesto venca na grob uda načelstva g. Ivana Žnidarčič K 10; Župnik Ksaver Meško (Marija na Zili 5 K; odvetnik dr. Al. Franko 110 K, in sicer 10 K za mrtev, 100 za živ spomenik (v šolske svrhe).

V našem vpravništvu so plačali: g. R. Dolenc, vodja kmet. šole v Novem mestu K 10, g. dr. Dereani v Gorici K 10, g. A. Jamšek, poštni uradnik v Gorici K 1.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo med udeleženci veselice v Podgori 8. t. m. K 11-50.

Imenovanja. — Poštni oficijali Konrad Deškovič, Anton Zaverčanič, Robert Janda, Josip Prandi, Bonomo Rizzi, Leopold Vošmera, Ludovik Pink, Frančišek vitez Resmini-Vanetti, Ivan Gerdol, Emil Stupatz in Josip Hvala v Trstu, ter Anton Bizjak in Gustav Tominz v Gorici so imenovani za poštne nadoficijale.

Pri c. kr. poštnem ravnateljstvu v Trstu so imenovani za konceptne praktikante dr. Fr. Strobl, sodn. adjunkt v Lubljskih, G. Kümerlein pl. Kichenau, konceptni praktikant pri c. kr. namestništvu v Trstu, in absolvirani pravnik Josip Dal Ri iz Nauno na Tirolskem.

Goriško učiteljsvo in prihodnje državnozbornske volitve. — Dne 6. t. m. je imelo shod naše slov. učiteljsvo pri „Jelenu“ v Gorici. Na dnevnem redu je bilo: Kako naj postopa učiteljsvo napram političnim strankam ob shodih in volitvah, da ne bo trpelo na ugledu in da se stanu primerno posluži svojih državljskih pravic.

Po živahnejšem razgovoru in mirni debati se je volil iz vseh okrajev odbor, ki naj vzame vso zadevo v roke in prouči, stopi eventualno s strankami v dogovor in potem poroča.

Oddelek za oddajo voznih pošiljatev (zavezev in denarnih pisem) na tukajšnjih poštah uradih je odprt od 19. do vstetega 23. t. m. od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer.

6000 analfabetov v Gorici. — V Gorici je 6000 oseb, ki ne znajo ne brati ne pisati. Pa med temi niso morda priseljenci, in tudi niso

Peter Iljič Čajkovskij.

Pevsko in glasbeno društvo priredi v soboto 15. t. m. svoj IX. koncert ter med drugimi točkami proizvede kantato „Maskva“ največjega ruskega skladatelja Petra Iljiča Čajkovskega. Največje ime v glasbeni svet, ker je dejanski velik a tudi pristopen evropskem občinstvu. Velja zanj ista ocena, kakor za pisatelja Turgenjeva, ki je najbližje zapadu, in za vse predele rusko-slovanske kulture. Tudi mi Slovenci smo vzgojeni v germanskem duhu ter kemaj smo preboleli dobo, da spoštujemo malce lastno, kolikor toliko narodno blago. Še danes pa je težko nuditi občinstvu — in ne mislimo morda samo onemu iz manj šolanih slojev, ne, imamo pred očmi celó akademično izobraženi del občinstva — pristno slovanske umotvore. Vedno se čuje še iz teh vrst vzklíc: „Hočem se pri naših koncertih zabavati, zato želim poslušati naše domače pesmi“. Le narodna disciplina mu zapira usta, da ne izpove: „ali pa od nemških in laških skladateljev k nam prinesene in za nas prirejene“. In dejanski se le-tó lažje razumeva; kar pa se brez težkote umeva, tudi bolj zabava. Malokdaj je po naši splošni vzgoji tak, da bi ga mikalo tudi novo, dosedaj še ne umevano, kar

Slovenci, ampak kakor zatrjujejo Lahi sami, laških Goricanov je 6000 analfabetov. In med temi analfabeti so tudi mladi ljudje. V Gorici namreč se ne brigajo tako strogo za obisk šole, kakor drugodi. — Kaj bi rekel Favetti, ako bi vstal iz groba?! To je kultura! Tukaj je dela za „Legu“, ne pa-da se podi za Slovenci!

Gorica ima 25000 prebivalcev z vojaštvom vred. Če odštejem vojaštvo in Slovence, dobimo okoli 14000 Lahov, in med temi 6000 analfabetov! To, to je žalostno poglavje o laški kulturi. Ali se nahaja še kje kako mesto v izobraženem svetu, kjer kar četrtina prebivalstva ne zna ne pisati ne brati?!

Veselica v Podgori. — V soboto 8. t. m. se je vršila v Podgori napovedana veselica tamkajšnjega društva „Podgora“. Veselica se je nepričakovano lepo sponesla. Udeležba je bila velika, dvorana polna. Vspored se proizvajali v splošno dovoljnost. Od srečanja je bilo ostalo 1 darilo, pri licitaciji za Gregorčičev spomenik je dobil to za 10 K gosp. A. Klančič, župan in deželni poslanec. Zabava je bila jako animirana. Izrekla se je želja, da bi se prirejale večkrat take veselice, ki vplivajo res lepo na izobraženo ljudstvo, ker se zabava na prijeten in pošten način. Taka veselica tudi ni združena s troški, pač pa donasa lepe dohodke. Znamenje, da hodi društvo po pravi potih.

Zahvala. — Podpisani odbor si šteje v dolžnost najpristrčneje zahvaliti se vsem, ki so na katerisibodi način primogli, da je veselica dne 8. dec. tako izorno uspela. Posebno se pa zahvaljuje g. S. Volariču za obilen trud in požrtvovalnost, s katero je tako lepo izuril pevski in tamburaški zbor, kakor tudi diletante. Zahvaljuje se tudi onim trem gospodičem za prijazno sodelovanje in g. S. Bregantu, ki je voljan prepustiti brezplačno dvorano društvu za prirejanje veselice. — Priporočamo ga v obilen obisk. Nadalje se zahvaljuje tudi slav. občinstvu za obilno udeležbo in gotovo podporo. Odbor pevsko-tamburaškega društva „Podgora“.

Učiteljske zahteve. — Na zborovanju deželnega učiteljskega društva so sklenili zborujoči slovenski in laški učitelji predložiti deželnemu zboru prošnjo za znižanje službenih let od 40 na 35. — Zahtevajo spremembo § 34. dež. zakona od 8. febr. 1869. v tem smislu, da naj se voli odslej v deželni šolski svet tudi dva učitelja. — Učiteljice zahtevajo spremembo § 11. šolskega zakona glede na pravico do vpokojnine, ako se poroče. Učiteljice zahtevajo po neki razsodbi upravne sodnije volilno pravico v drugem razredu pri občinskih volitvah. Končno so učitelji pozvali odbor, naj jim izposluje olajšave na železnicah.

Državne podpore za geodetične študije. — Pričenši z letošnjim šolskim letom odda predsedstvo primorskega c. kr. finančnega ravnateljstva več podpor po 1000 K na leto abiturijentom real in gimnazij, ki hočejo obiskovati geodetiški (zemljemerski) tečaj na kaki tuzemski tehniški visoki šoli.

Prosilci se morajo pa zavezati, da ostanejo, dovršivši geodetični tečaj, najmanj 10 let v državni razvidnostni službi. Natančnejši pogoji so objavljeni v uradnem časopisu.

zahteva i novega duševnega dela, nove vzgoje. Tudi v Ljubljani je morala pri težjih skladbah iti pot preko nemštva in po letih napornega truda „Glasbene Matice“ postaja, in to prav polagoma, ljubljansko občinstvo pristopno pristno slovanskim skladbam.

Na Goriškem smo morda malo na boljem. Pevsko in glasbeno društvo je takoj iz prvega početka nastopilo odločno pot zgolj slovanske glasbe. Ni tega storilo iz narodnostnega šovinizma, ampak z načelom, da je narodni vzgoji treba i narodne glasbe. Šele kadar bomo imeli glasbeno izobraženega občinstva dovolj, kadar se bode to zavedalo, kake bisere premore češka, ruska, srbska in poljska glasba, ter vedelo, koliko neizcrpljivih zaklado teh ima, takrat bode i čas vsprejeto pokazati na umotvore neslovanskih narodov. Po tem vzgojevalnem programu torej se bode izvajalo kantato *) P. I. Čajkovskega, kakor so se doslej podajale skladbe Smetane, Dvořaka, Rubinsteina in istega Čajkovskega, poleg in v spremstvu boljših, karakterističnih domačih skladb.

Pjotr Iljič Čajkovskij je bil rojen 25. decembra 1840. v Votkinskem na Uralu, bil

*) Kantata t. j. zveza vokalne glasbe z instrumentalno, menjaje arije, recitative, duete in zборе.

O shodu v Mirnu je prinesel „Rdeči Prapor“ še precej objektivno pisano poročilo. Zavrnil pa moramo poročevalca pri trditvi, kakor da ima tudi napredna stranka namen shode razbijati. To ni res. Mi vedno povdarjamo svobodo govora. Klerikalci pa so prav v Mirnu pokazali, kako umejo svobodo govora. Res pa ni tudi trditve, da so imeli soc. demokratje večino pri volitvi predsednika. Da je predsedoval soc. demokrat, se imajo zahvaliti le naprednjakom.

Končno naznanjajo soc. demokratje, da skličejo oni shod v Mirnu ter da hočejo poskrbeti za to, da bode vsakdo lahko govoril. Prav! Če jih bodo le klerikalci ubogali!

K poročilu o javnem shodu v Mirnu pripominjamo sledeče: V odstavkih, kjer smo omenili tamkajšnjega kaplana, nismo hoteli žaliti nobene druge osebe. Izjavljamo, da ne moremo ničesar reči proti časti osebe, na katero se zdi, da merimo.

Finančni oddelk v Dornbergu izdaja svoje listine le v nemškem jeziku. Prizadeti so ogorčeni in večkrat ne vedo kaj početi z nemško popisanim papirjem. Finančni oddelki v Ajdovščini in Mirnu pa izdajajo vse v slovenskem jeziku. Zakaj je torej v Dornbergu vse nemško?

Za regulacijo vipavskih voda so bili nedavno odposlani ministervu za poljedelstvo v odobrenje načrti, predelani od deželnega stavbinskega urada kranjskega. S tem bo završena še le tehnična stran priprav za to velevažno delo. Regulacija vipavskih voda napreduje sploh jako počasi.

La. klerikalci in volilna dolžnost. — Kakor znano, se je prepustilo deželni zborom, da odločijo potom zakona, ali se ima uvesti glede na prihodnje državnozbornske volitve volilno dolžnost, da bo moral iti vsak volit, kdor je upravičen, ali pa se izrečejo proti takemu načrtu zakona. Laški klerikalci se že izrekajo za volilno dolžnost in brez dvoma se potegnejo za njo potom deželnega zbora. Tako jim kaže v Furlaniji in morda tudi v Gorici.

Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani. — Dne 16. decembra 1906. ob 10. uri dopoldne se bo vršil v mestni posvetovalnici v Ljubljani občni zbor „Zveze slovenskih odvetnikov v Ljubljani“ (dr. Triller predsednik, dr. Novak tajnik). Radi važnosti občnega zbora naprošeni so vsi gospodje člani, da se istega točno in v polnem številu udeležijo. Na dnevnem redu so med drugim tudi poročila o spremembah glede justičnih razmer v slovenskih pokrajinah.

Koroška. — „Mir“ je priobčil v svoji zadnji številki več člankov, ki se pečajo s sprejetjem volilne reforme in slavnim Šusteršičevim klubom.

V odstavku „Jalovi izgovori“ naglašja, da so vsi izgovori „Slov. ljudske stranke“ jalovi. Ta stranka ni storila, kar bi mogla storiti. Že vnaprej je govorila, da hoče volilno reformo za vsako ceno, tudi na lastno glavo; naravno torej, da so ostala vsa pozneja prizadevanja brezvspešna. Izgovor, da poslanci niso bili informirani, je jalov, a trditve, da je bilo gibanje na Koroškem liberalna mahinacija, je publika izmišljotina in ne spada med dostojne polemike. Zgodovina bo govorila, da

je od 1866. učitelj glasbe ter umrl 6. novembra 1893. v Petrogradu na koleri. Bil je plodovit skladatelj na vseh poljih glasbene tvoritve, vladal je pred vsem orkester. Od njegovih šest simfonij *) je slavljena najbolj ona pod imenom „patetična simfonija“ (H moll), ki je po evropski sodbi tudi njegovo najimenitnejše delo sploh. Od oper so se izven Rusije proizvajale „Evgen Onegin“, „Pikovna dama“, „Jolantka“, a po neslovanskih odrih in za večji publikum brez vsakega uspeha, ker imajo za podlago rusko snov in jim manjka, kakor vsem ruskim delom, onega živahnega dramatičnega življenja, ki se za opero zahteva po uplivi italijanske, katera je bila skoro dve stoletji neomejeno vladala po evropskih gledališčih, in katera še danes najbolj viece občinstvo, ki hodi v gledališče, le za „kratak čas“. Od manjših orkestralnih del je najbolj priljubljena „Serenada“, od večjih

*) Simfonija. t. j. pomenilo sprva instrumentalen uvod k večji cerkveni skladbi ali operi, ki je imel podajati kratak motiv celega dela (sedaj ouverture) od Jožefa Haydna 1759. naprej po samostojna skladba absolutne glasbe, t. j. izraz čistega čustvovanja ne gleda na besede ali kak program, z namenom zopet objajati le čustvovanje. Zato se simfonije označujejo: v D — dur (prva Haydnova), D — moll (deveta Beethovenova).

ni bilo nikdar kake resne in odločne akcije za ohranitev starih narodnih pozicij na Koroškem.

Sledi odstavek „Slab račun“. V tem izvaja člankar, kako bi bila mogla „Slovenska ljudska stranka“ postati v resnici vseslovenska. V to pa bi se bil moral nje voditelj bolj upostaviti za slovenske nuje. Zato je položaj stranke postal dvomljiv, ker se ob sedanjih razmerah utegne zgoditi, da se stranka razcepi in ostane le — kranjska stranka, da postane iz krščanske Šusteršičeva stranka. Potem pa si lahko izračuna, kdaj pride konec njenih dni! V stranki ni nikogar, ki bi brzdal to silo, ki bi si upal spregovoriti, kar mislijo vsi! Da je „Slov. ljudska stranka“ ustvarila na Kranjskem le en mestni mandat, predelati bi se bil moral tudi koroški načrt! Ta edini mandat bi bil rodil deseteren sad, a zdaj?

V odstavku pod naslovom „Zadnji poskusi“ pripoveduje člankar, kako se je v odseku predlog za reamspiranje odpravil s slovensim zatrjevanjem o zapričetni akciji v polni zbornici, katera akcija da obeta vspeha. Bilo je glasov, ki niso verovali v to akcijo, a bilo jih je tudi, ki so zaupali v hvalisano diplomatsko spretnost in brezobzirno odločnost voditelja slovenske delegacije. Konečno se je vsa akcija omejila na to, da so se gospodje oglasili pri ministertskem predsedniku, a ta je hitro poklical Nemce k sebi. Voditelj „Slovenske ljudske stranke“ je menda upal, da gg. Dobernik in Lemiš radovoljno vrmeta, kar so Slovenci že prepustili brez resnega boja. Ali rečena Nemca se bolj bojita volilcev, nego voditelji „Slovenske ljudske stranke“, ki zdaj še niso nikomur odgovorni. Saj je vsakdo, ki ni prepričan o sijajni zmagi „Slov. ljudske stranke“, največ — tepac, lažnik, izdajalec, liberalca itd. Oni so „sijajno zmagali“ in ne dajajo odgovora nikomur, ker jim — tega ne treba! In ko je bila „zmaga“ gotova, so šli poslanci „Slovenske ljudske stranke“ čestitat — ministertskemu predsedniku...!

Primorci in Kranjci v Indianapolisu. — Goriški rojak piše nam iz Indianapolis: „Tukaj imamo nekega zagrizenega duhovnika Lavriča, ki še tukaj prosi za cerkev. Ubogi delavci so pa še nekateri tako neumni, da mu dajejo dolžaje, posebno Kranjci so tako zabiti, da ga podpirajo. Primorci so že bolj razumni. Tukaj imamo sedaj novo slovensko podporno društvo, ki pa Lavriču ni nič po volji, ker je v naprednih rokah. On je hotel in njegovi pristaši, da bi mu društvo plačevalo vsak mesec za maše, pa so Kranjci popolnoma pogoreli. Tukaj so nekateri že do 40 dolarjev dali. K meni je tudi prišel, pa mu nisem hotel nič dati. Rekel sem mu, da ni nobene kontrole, da on dela z denarjem, kar hoče.“

Tukaj nas je dosti domačinov od Kanala, največ pa je Vipavcev.“

Trije vojaki so so spril 7 nedeljo zvečer v Gosposki ulici z bratoma Avgustom in Rudolfom Podgornikom. Enega brata so vrgli na tla in ga ranili nad levim očesom. Eden vojakov je baje z ного tolkel po njegovi glavi. Vojaki so bili aretirani, ranjenec je dobil pomoč v bližnji lekarni.

simfoničnih skladb *) „Romeo in Julija“, „Francesca da Rimini“ in „Manfred“.

Čajkovskij je največji kot lirik, nedosežen v bogatem razvijanju motiva, občudovalno vladaje vsa orkestralna sredstva. Na sebi mehke, nezaten lirichen motív stopnuje do bujne moči in strasti. Pristno ruska barvnost tonov daja mu originalnosti, ki takoj očara in zmaga. Vendar Čajkovskij ne spada med ruske skladatelje, katerim po izreku njih voditelja Aleksandra Borodina: „zadostiča Rus Rusiji“, ki so zlagali zato le za Ruše in sami često priznali, da njih dela niti ne morejo imeti pomena izven ruskega občinstva samega. Čajkovskij ni le predelaval ruskih narodnih motivov, ampak je vstvarjal iz svojega čustvovanja, poslužuje se najbogatejšega vira ruske barvanosti tonov. Ravno zato si je (poleg Rubinsteina) skoro edino on znal pridobiti ves glasbeni svet. Čajkovskij je prived i v nemško glasbo novih dotlej nepoznatih elementov. Ostane mu v zgodovini glasbe stalna vrednost, kljubu temu, da mu jo odrekajo isti Nemci še sedaj po njih metodi: izrjavati vse žive vrelce glasbe kodersibodi ter šteti si v last vse po pridnem šolskem delu. — m —

*) Simfonična skladba, razlikovaje se od simfonije je že programatična v toliko, da hoče buditi čustvovanje ne zgolj po glasbeni temi, ampak oprta na predmet.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ima vam Slovence na tisoče pripravljenih razglednic za božične praznike in za novo leto 1907. leto. Natisnjene so v zlatni Pragi ter imajo umetniško vrednost. — Kupujte ob božičnih in novoletnih voščilih to slovensko blago in ne podpirajte z nakupovanjem drugih tistih svojih nasprotnikov, ki vam žele ubogo malo dobrega bodisi za božiče, bodisi za nova leta. Svoji k svojim!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Laški državni poslanec dr. Verzeqnaši razglašal svojim volilcem, da zapusti politično polje ter pri prihodnjih državnoborskih volitvah ne misli več kandidirati.

Vojaški begunec. — Pobegniti je hotel domobranec I. Polonio iz Trsta. Vojaška patrulja ga je prišla v nedeljo zvečer za gradom.

Mlada tatca. — 16-letna Marija Faganel iz Oseka, znana tatca, je ukradla iz žepa kmetici Jožefi Bratina denarnico z 20 K. Tatice so zaprli.

Volitve v delavsko zavarovalnico proti nezgodam v Trstu, in sicer v predstojništvo in razsodišče, bodo 29. t. m. v Ljubljani se je osnoval za te volitve odbor iz obeh strank. Slovenci moramo storiti vse, da pridemo do primerne zastopstva v tej zavarovalnici. Če so dobili gospodarji v naši deželi iz Trsta kaka navodila, naj se ravnajo po njih, če ne pa naj pošljejo nam podpisane glasovnice brez kakih imen kandidatov.

Ukradel je Fr. Fonu pri Sv. Luciji neki R. Luznik okoli 60 K denarja. Fon je naznato tudi policiji v Gorici, ki išče tatu.

Delavci in delavke tovarne Lehbrozove so bili pogoščeni v soboto od strani gospodarja v spomin njegove 75 letnice. On se je dal fotografirati v družbi z delavci in delavkami, kateri so v tovarni že nad 25 let. Te fotografije je razdelil ob 2. v soboto pop., ob 4. je bilo srečanje s 40 dobitki, ob 6. je bila večerja. Igrala je gošča. Delavci in delavke so hvaležni gospodarju za dobro pogoščenje,

Narodna čitalnica v Rojanu priredi v nedeljo 16. t. m. šaloigro "Cigani" v treh dejanjih. Kakor trdejanjka je jako obsežna in polna humora, pa se da tudi na manjših odrih uprizoriti, čeprav potrebuje do 22 oseb. Narodna čitalnica v Rojanu pri Trstu je takoj segla po tej novi igri ter jo uprizori prvokrat v nedeljo, dne 16. t. m. v dvorani Narodnega Doma v Barkovljah. Malo je tržaških društev, ki bi imela toliko poguma uprizarjati na svojo roko toliko predstav kakor Nar. čitalnica v Rojanu. Ker društvo jako napreduje, se je nadejati, da navihani "Cigani" privabijo ljudstva, da bode v nedeljo nabita dvorana, ter se tem načinom opomore društvu tudi v materijalnem oziru. Torej v nedeljo vsi v Barkovljah "Ciganom". M. P. O.

Dvakrat v cvetju. — Dvakrat so bile v cvetju cimbarji in češpe na posestvu Iv. Mozetiča na Rojicah. Sedaj niso drugi sad.

Pri Sv. Luciji v gostilni pri postaji se je vršil 7. t. m. shod železniških uslužbencev. Ker so radi tega soc. demokratičnega shoda napadali g. Frana Fona pri Sv. Luciji, da je vabil in prigovarjal fante na shod in k pristopu v organizacijo, nam piše ta, da je vse napadanje neopravičeno ter je pripravljen izplačati 100 K družbi sv. Cirila in Metoda, ako si upa kdo dokazati gorenje trditve.

Simon Gregorčič. — Krasno zadete slike pesnika Simona Gregorčiča. 1. Iz zadnje dobe. 2. Na mrtvaškem odru. 3. Mrtvaški spreved v Gorici. 4. V Kob. du. 5. Zadnja pot k cerkvi Sv. Lovrenca pri Kobaridu. 6. Pogreb. 7. Panorama opevanega planinskega raja, obsegajoč: Soča, hribček Sv. Lovrenca s cerkvico, Libušenske in vrsenske planine s sivim Krnom v ozadju. 8. Opevani slap. 9. Rojstna hiša. 10. Rojstna vas Vrsno. 10. Panorama krasnega pogorja — so razstavljene v izložbi Posojilnične hiše v Gosposki ulici št. 7. ter se dobivajo na prodaj edino pri fotografu Jerkiču v Gorici, in sicer posamezne slike v formatu 18 x 24 po 3 K, kabinetna slika iz zadnje dobe 2 K. Povečane slike po dogovoru. Nobena slovenska hiša ne bi smela pogrešati slike našega dičnega pesnika!

Oddajo se v najem 2 mali in 2 veliki sobi, bodisi meblowane ali brez mobilij. Ponudbe se sprejemajo v trgovini g. J. Drufovka v Gosposki ulici št. 3.

Listina. — G. dop. iz B. Prihodnjic.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Prijateljski sestanek „Trgovskega in obrtnega društva“ se bo vršil prihodnji četrtek dne 13. t. m. pri Katniku v Kapucinski ulici. Predaval bo g. dr. Puc.

Odklivanje. — Na malokmetijski razstavi v Inomestu z dne 6.-8. oktobra t. l. je dobil znani imetelj prvega kranjskega perotninarkega zavoda in urednik slovenskega mesečnika „Perotninar“, gospod Anton Lehrman v Trzinu, za tam razstavljeni lastni načrt perotninskega hleva in zaklopne gnezda zlato svetinjo.

Industrijalni okraji v Avstriji. — Uradna „Wiener Zeitung“ je priobčila odlok ministerstva za vnanje stvari in trgovino, po katerem bodo dežele, zastopane v državnem zboru, razdeljene na 35 industrijskih okrajev; vsak okraj bo podrejen nadzoru in nadzorniku industrijskega nadzornika.

Slovensko trgovsko društvo na Dunaju, VII., Neudeggergasse 20, je središče trgovskega življa vseh slovanskih narodnosti v Avstro-Ogrski, čigar glavni smoter je, da deluje na vseh poljih v duhu vzajemnosti in povzdigo slovanske trgovine in industrije, kakor tudi vseh k tej stroki pripadajočih oseb. Posreduje trgovsko zvezo med slovanskimi trgovci in industrijskih zadevah Slovanom prijaznih narodov. Deluje za strokovno izobrazbo svojih članov z osnovanjem knjižnic in čitalnic, prirejevanjem strokovnih tečajev in predavanj, z osnovanjem zbirke vzorcev, podpiranjem članov, ki potujejo v prid samozobrazbe itd. Preskrbuje brezplačno službo svojim članom. Pri tem se ozira posebno na inozemska trgovska središča, kjer se nudi trgovski mladini prilika, da si pridobi izkušnje v vseh zadevah inozemske trgovine, o izvozu itd., ter bi iste, vrnivša se v domovino, uporabila v korist in povzdigo domače trgovine in industrije, ter v trgovski zvezi z inozemstvom. Prostori Slovenskega trgovskega društva so na Dunaju, X., Waldgasse 46. Redni člani plačajo K 2.— upisnine in K —60 mesečno ali pa četrtletno, vedno naprej plačljive članarine. Ustanovni člani plačajo enkrat za vselej K 100.— ali v obrokih v teku dveh let. Podpirajoči člani K 10.— Prispevajoči K 4.— na leto.

C. kr. privil.

Projaški kroji.

25 LET ORSTOJEČA

strokovna krojačnica prve vrste za vsaki stan V GORICI NA TRAVNIKU.

Cena oblek za vse stanove.

Salonska obleka zimska ali letna:

I.	Salon obleka iz mode Strich-Kamgarn	70—92
II.	„ „ „ „ Parovien	65—86
III.	„ „ „ „ Kamgarn	60—80
IV.	„ „ „ „ Seviot	56—72
I.	Talar ali Romana iz vsakovrstnega sukna	33—70

Površniki zimski ali letni:

I.	Površniki iz mode Strich-Kamgarn	45—70
II.	„ „ „ „ Seviot	36—60
III.	„ „ „ „ Biberet ali kočman	40—65
IV.	„ „ „ „ Seviot	32—40
V.	„ „ za dečke od 9 do 16 let	9—30

Obleke zimske ali letne:

I.	Obleke iz mode najfinjšega sukna	60—90
II.	„ „ „ „ Kamgarn	56—80
III.	„ „ „ „ Seviot	35—72
IV.	„ „ „ „ Loden	35—60
I.	„ za dečke od 9 do 16 let vsake vrste	11—15
II.	„ od 3 do 12	5—20
I.	Okrogla dolga Pelegrina nepremočljiva	15—25
II.	Havelok vsake vrste nepremočljiv	15—35
I.	Hlače vsake vrste blaga	5—25
II.	„ „ za dečke od 9 do 16 let	3—15
III.	„ „ od 3 do 12 let	2—11
I.	Kompletna Sokolska obleka	36

Blago gotovo se prodaja ceneje kot drugi trgovci.

M. POVERAJ.

Socialne vesti.

Mornarski štrajk v Italiji. — Iz Rima poročajo, da se vsled mornarskega štrajka nahaja po raznih lukah na tisoče izseljencev, ki ne vedo kam. Domov se ne morejo vrniti, ker so vse prodali; ker pa čakajo v laških lukah, trostijo po nepotrebnem denar in izgubljajo čas in tudi nekateri delo, ki jih čaka v Ameriki.

Izseljavanje iz Ogrske narašča bolj in bolj. V času od 1. jan. do konca septembra t. l. je bilo izdanih za potovanje v inozemsko 197500 potnih listov. V letih 1901 — 1905. je bilo izdanih v jednaki dobi povprečno 138.000 potnih listov. Izseljavanje ima dva toka, eden proti Ameriki, drugi v nižine Rumunske.

V Sarajevu štrajkajo peki. Prebivalstvo britko občuti pomanjkanje kruha.

Razgled po svetu.

Na Francoskem. — Z večerajšnjim dnevom je stopil zakon o ločitvi države od cerkve. Čas je bil dotle ustanoviti verske združitve ter jih prijavit oblasti. Te združitve bi bile dobile cerkve in drugo cerkveno premoženje v svojo last. Ker se pa to ni zgodilo, je šla svobodomiselnost v toleranci naprej ter odredila, da naj bo duhovščini dovoljeno popolnoma neovirano izvrševati bogoslužje v cerkvah, samo navadno naznanilo za celo leto v smislu zborovalnega zakona treba napraviti. Duhovščina na Francoskem je bila s tem že zadovoljna, ali tu je posegel vmes papež ter prepovedal pokoriti se postavam francoske države. Ministerski predsednik Clemenceau je na to rekel: Cerkev hoče vojno, naj jo ima! Določeno je bilo, da morajo vsi duhovniki 11. t. m. zapustiti svoja uradna stanovanja. Ogronomna večina zbornice sili na to, da naj vlada postopa brezobzirno proti duhovščini.

Izgnali so iz Francije mons. Montagnija, ki je bil ostal v nunciaturi v Parizu po odpoklicu nuncijskega Loracellija. Včeraj je komisija preiskala njegovo stanovanje in pisarno ter zaplenila več spisov. Montagnini je bil orodje papeža ter je hujskal duhovščino proti Franciji. Montagnini je moral včeraj zapustiti Pariz. V poslanski zbornici se je to odobraval. Pripravljajo nov zakon z ostrimi navedbami proti uporni duhovščini.

Ministerski svet je odobril nasvete ministra za bogočastje, ki se nanašajo na izvedbo zakonov o ločitvi. Ministerski svet je sklenil, da se ustavi pokojnine in doklade, da se takoj likvidira cerkveno premoženje, da se izročijo župnišča, škofijske palače, semenišča ter da se določijo kazni v interesu narodnega varstva. Nadalje ima 5500 gojencev duhovnih učnih zavodov predložiti novskim poveljnistvom odobrena potrdila, sicer bodo po 20. decembru pozvani v vojaško službo.

Kaj bo z volilno reformo? — Komisija gosposke zbornice je včeraj končala generalno debato. Danes se skoro gotovo izreče za pluralno volilno pravico. Posledica bi bila odstop Beckovega ministerstva in načrt volilne reforme bi šel nazaj v državni zbor.

V proračunskem odseku avstrijske delegacije je obžalova delegat Bärnreither, da je sklenilo vojno ministerstvo enostranske dogovore z Ogrsko. Zahteval je jasnosti v vseh prepornih točkah ter naj se v večji meri nabavlja za armado pri avstrijskem poljedeljstvu.

V ogrski delegaciji je povdarjal zunanji minister glede Balkana, da vlada tam ni zasledovala nikakih egoističnih ciljev, vpliv mora biti le moraličen, interesi so gospodarske naravi. Vsled tega je potreba trgovskih zvez s Srbijo, Rumunsko in Bolgarijo. Glede Italije je rekel, da vodijo prijateljstvo in zvezo med državama enaki cilji. Upati je, da se poleže tudi ona ljudska struja v Italiji, ki je zvezi nasprotna. O Marconijevi izjavi je rekel, da je bila nepremišljena ter da jo bo italijanska vlada obžalovala.

Uro in verižico je zaigral na orehovi lupini. — 34-letni železničar Fran Plešček, ki je v službi na državni železnici v Trstu, je bil šel pred kratkim v neko krčmo v ulici di Cavana. — Kmalu za njim je prišel neki človek, ki je takoj prisedel k njegovi mizi in ga povabil na igro: Imel je dve orehovi lupini in malo krogeljico. On je vtaknil krogeljico pod eno orehovi lupini in potem je moral Plešček vrgati, pod katero lupino da je krogeljica. Če je uganil, je dobil igro; če pa ni uganil, je pa igro zgubil. Plešček se je udal. Parkrat je dobil, potem parkrat zgubil, slednjic zaigral uro in verižico.

Občni zbor političnega društva „Edinost“ v Trstu se je vršil 9. t. m. Govorilo se je obširno o političnih strankah, o tržaškem stališču, o volitvah v tržaški okolici, da si treba priboriti tudi Milje, da bo potem sklenjen slovenski obroč okoli Trsta. Zahtevali so tudi slovenske srednje šole v Trstu. Predsednikom društva je izvoljen zopet Iv. Gorjup, v odbor pa večinoma bivši odborniki.

V Irkutsku je bil 7. t. m. iz tamkajšnje topilnice zlata ukraden kos zlata, vreden 90.000 rubljev. V topilnice so prišli tatovi po podzemeljskih rovih.

V Poznanju se bo vršil baje 17. t. m. velik škod Poljakov, ki se bo bavil z znanim šolskim štrajkom.

Umril je papežev zdravnik dr. Lapponi. Imel je raka v želodcu.

Narodna stranka na Štajerskem. — V soboto se je vršil ustanovni shod „Narodne stranke za Štajersko“ v Celju. Prišlo je nad 400 naprednih mož. Poročalo se je: o dosedanem delu stranke, o temi „Narodna stranka in šola“, organizacija stranke, o strankinem glasilu, o temi „Narodna stranka in irgovstvo, delavstvo, obrtništvo“, o ljudski izobrazbi. Resolucije so bile sprejete soglasno.

Najmanjša cerkev na svetu. — V Liengfeldu na Angleškem se nahaja cerkev, ki je brez dvoma najmanjša na svetu. Dolga je 4 m, široka 1 m. Cerkvica ima tudi zvonik z majhnim zvonom. Prostora je v cerkvi za 10 ljudi. Sezidali so jo nekoč 3 posestniki, ki so bili edini katoličani v omenjenem kraju.

Volitve v državno dumo. — Iz Petrograda poročajo, da se volitve v državno dumo prično sredi meseca januarja.

Razporeka vojvode Jurija Leuchtenberga. — V petek je bila v Petrogradu proglašena razporeka med vojvodom Jurijem Leuchtenbergom in vojvodinjo Anastazijo, rojeno princesinjo Crnogorsko. — Vojvoda Jurij Leuchtenberg, ki je bil v prvem zakonu poročen z neko princesinjo Oldenburško, se je leta 1889. poročil s črnogorsko princesinjo Stano, ki je veled te poroke dobila ime Anastazija Nikolajevna in je na petrogradskem dvoru igrala znatno ulogo. Iz tega zakona sta se rodila dva otroka. Razporečena vojvodinja se na novo poroči z volikom, knezom Nikolajem.

Zopet bogat borač. — V Budimpešti je umrl neki Fran Grilan, ki je ves raztrgan beračil po ulicah. Zapustil je premoženja 213.000 kron.

Imenovanje novih členov gosposke zbornice. — V krogih gosposke zbornice se zagotavlja, da je vlada pooblaščen predložiti več število novih členov gosposke zbornice, da si tako zagotovi večino za volilno reformo.

Marconi. — Dne 16. t. m. je izročil v mestni hiši v Benetkah župan na svečani način zlato medaljo Marconiju, slovečemu izumitelju brezžičnega brzojava. V svoji zahvali je izrekel Marconi tudi nastopne besede: „Jaz hočem tudi nadalje delovati na spopolnjenju svojega izuma in dal Bog, da bi moj brzojav preko vsega sveta javil vest o bodoči zmagi italijanskega orožja.“ Da je Marconi mislil na zmago nad avstrijskim orožjem, na tem ne dvomi nihče in tega ne taje niti oficijozne vesti iz Italije.

Lurd v najemu. — Kakor poročajo s Francoskega, so dali čudežni kraj Lurd v najem nekemu grofu, da bi se zavarovali tako proti kakim morebitnim odredbi francoske vlade, po kateri bi bilo treba zapreti — — velike virove dohodkov.

Zboljšanje plač državnim uradnikom. — Listi poročajo, da predloži vlada poslanski zbornici zakonski načrt za zboljšanje plač državnim uradnikom.

V Odesi je bil 10. t. m. zjutraj močan potres, ponoči se je ponovil. Prebivalstvo je zbegano.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu priredi danes svoj I. izvanredni občni zbor ob 8. uri zvečer v prostorih društva s sledečim vsprejemom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo častnega sode. 4. Volitve dveh odbornikov. 5. Služajnosti.

Kako se dela uradna statistika! — Pri občinskih volitvah v Spodnjem Dravogradu (na Koroškem) so nedavno zmagali Slovenci. Uradna štetev po občevalnem jeziku je leta 1900. izkazala v Spodnjem Dravogradu 763 Nemcev in 61 Slovencev. Teh 61 Slov. (vštevši otroke in ženske) je pa dobilo na občinskih volitvah 141 glasov. Res pravi čudež!

Prezrnost pouličnega tatu. — Mizar Svetko Lacheiner v Trstu je šel zvečer mimo cerkve jezuitov. Površnik je imel vržen čez rame. Ko je tako počasi stopal v breg, je prišel mimo njega njemu neznan umzovič ki je zgrabil za površnik, mu ga strgal z ram in po bliskovito pobegnili.

10.000 pušk za revolucionarce. — Iz Bruslja poročajo, da je bilo poslanih v okolico Antverpna okoli 10.000 pušk in množina streliva; od tam jih pošljejo baje na nemško-rusko mejo, kjer jih sprejmejo odposlanci revolucionarne stranke v Rigi.

Obsebo na smrt nameravajo odpraviti v Srtiji. Zakonski načrt predložiti vladi prihodnjemu zasedanju skupščine.

Mesto Valparaiso, katero je porušil potres, zopet zgradijo. Čilenska vlada najame v to svrhu posojila 1.100.000 sterl. lir.

Španska vojna ladja „Numancia“ je dospela s posadko 347 mož v petek v Pulj. Te dni odpotuje v Benetke.

Puljski arzenal. — V ponedeljek je bilo 50 let, kar je bil položen temeljni kamen arzenalu v Pulju.

Zalostna obletnica. — Dne 8. t. m. je minilo 25 let, odkar je zgora! na Dunaju „Ring-theater“. Požar je nastal četrte ure pred predstavo: Hoffmanove pripovedi, in sicer na odru, kjer se je vnela zavesa. Plamen se je širil, a v kljub temu bi se bilo rešilo vse v gledališču navzoče občinstvo, da ni neki ognjegasec zaprl gasometra, čemur je sledila neznanška tema, v kateri se je zadušilo, pobilo, zmečkalo, stisnilo 382 ljudi. 12. decembra se je vii velikanski pogreb po Dunaju. Državni zbor je dovolil dva dni po nesreči 50.000 gl. kredita za družine vseh žrtev. Drugi darovi so pa koj dosegli svoto 3.000.000 gl. Seveda ni bilo tako kmalu Dunajčana v gledališče po omenjeni katastrofi, in dejstvo je, da je bilo v onih dneh več ljudi na odru kot pa gledalcev v dvorani.

Kotertjske številke.

7. decembra 1906.

Trat.	88	10	81	22	51
Linc.	28	12	51	43	59

Lepa meblovana soba

s posebnim vhom
se odda s 15. decembrom t. l.
Via Bagni 10; II. nadstropje.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva kuzičico, o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwannens - Apotheke, Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevano brezplačno.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredl Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnog blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šovlarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjžice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja in sožalja o priliki nenadomestne izgube našega iskreno ljubljenega očeta in brata

Antona Klemente

izrekamo tim potom vsem prijateljem in znancem srčno hvalo. Zahvaljujemo vse one, ki so ga v tolikem številu spremili k večnemu počitku. Osobito zahvaljujemo „Tolminsko prostovoljno gasilno društvo“ za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za krasen darovan venec.

V TOLMINU, dne 10. decembra 1906.

Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

O priliki britke žalosti, katero nam je provzročila nenadna izguba našega ljubljenega soproga, očeta oziroma tasta, gospoda

Antona Šulin,

urarja, župana občine Bovec, člana cenilne komisije, predsednika olepševalnega in pogojzvalnega društva, uda cest. odbora itd. itd.

dajalo nam je obilo spoštovanje, ki se je izkazovalo pokojniku ob času pogreba, in sožalje, ki se nam je izražalo ob njegovi smrti od mnogih strani, obilo tolažbe.

Zato si štejemo v prijetno dolžnost da izrazimo tim potom javno zahvalo posameznikom, korporacijam in društvom, ki so na katerikoli način častili spomin pokojnika, a nam lajšali britki vdarec usode.

V prvi vrsti bodi izražena najtoplejša zahvala tukajšnemu gospodu zdravniku dr. Krajgherju, na preljubeznivi požrtvovalnosti ob kritičnem času boleznih, ki je daleč presegala dolžnosti človekoljubnega zdravnika.

Nadalje izrekamo iskreno zahvalo na vdeležbi pri pogrebu gospodu okr. glavarju, g. davčnemu nadzorniku, g. bovškemu sodniku, gg. uradnike davkarje, sodnije in pošte, gg. zastopnikom bovške občine in cestnega odbora, veteranskemu in gasilnemu društvu, gg. pevcem za vbrano petje, gg. županom iz okolice, vojaštvu, orožnikom, finančni straži, vodstvu ljudske šole za udeležbo z učenci in slednjic vsemu slavnemu občinstvu.

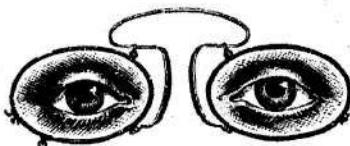
Nadalje izražamo udano zahvalo vsem p. n. darovalcem prekrasnih vencev, kakor: občini Bovec, cestnemu odboru, uradnikom davkarje in sodnije, olepševalnemu društvu in družini Trobina.

V BOVCU, dne 7. decembra 1906.

Žalujoči ostali.

A. Primožič

optik

naznanja, da je otvoril svojo delavnico
Gorica — ulica Vetturini št. 3.

Na prodaj ima: očala, zlata in niklasta, vse številke, barometre, toplomere, zdravniške toplomere, kukala, vage za vina in špizite, različne mikroskope ter druge v to stroko spadajoče reči.

Sprejema popravila ter pošilja ista na željo domov ter je sploh občinstvu na razpolago z najboljšim blagom.

Na tisoče

priznanj se mi je izrazilo tekom mojega delovanja od strani mojih odjemalcev glede dobre kakovosti mojega blaga. Radi tega smem upati, da se pred nakupom raznih potrebščin za vsako letno sezono obrne sl. občinstvo v prvi vrsti na mojo trgovino, ker le tu dobi zares solidno in ceno blago. Omeniti hočem samo sledeče predmete: Kožuhovne ovratnike (Boa), Jaeger podobleke za letni in zimski čas. Čevlje za dom, svilene in volnene šerpe. Največja zaloga okraskov za obleke, vedno zadnje novosti. Rokavice, nogavice, pasove, ovratnice in perilo za gospode, toaletna mila, dišavne glavničke, mošnjice itd.

J. ZORNIK — GORICA

Gosposka ulica 10.

Adolf Fey

urar in optiker

na voglu Tekališča Frana Josipa in Via Leoni
v GORICI

Vsprejema poprave ur in optičnih predmetov vseh vrst.

Zaloga žepnih, nazidnih ur budilk vseh vrst
in optičnih predmetov.

Za vsako uro se jamči 1 leto.

Oročja — municije,

predmeti za lov, dinamitne
patrone.

Na zahtevo pošiljamo ilustrovane
cenike zastoj in franko.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9.

Poskusite
in priporočite
izdelke

Vydropske tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

T. pl. Madeyski

ima v Solkanu št. 326

pri mitnici blizu novega kolodvora

zalogo vina in žganja.

V zalogi ima v veliki izberl domača, vipavska, briska, furlanska, istrska in delmatinska vina kakor tudi domače in istrsko žganje zanesljivo pristno. — Na zahtevo pošiljam uzorce vina in žganja. — Naročila pošiljam tudi po železnici in v Gorico in bližno okolico s svojim voznikom.

Postrežba točna in cene zmerne.

Se priporočam gg. trgovcem, gostilničarjem in zasebnikom.

Spoštovanjem

T. pl. Madeyski.

Naslov pismom: T. pl. Madeyski, Gorica IV.

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — francoske, angleške in ameriksanske gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v TRGOVSKEM
DOMU.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

Najbolj elegantno in najboljše OBUVALO sveta je iz tovarne

D. H. Pollak in drug.

Izključna prodaja za Gorico.

v veliki zalogi ubuvala z lastno delavnico

Jos. Cociancig v Gorici

(vstanovljena leta 1873.)

Cesta Josipa Verdi št. 25, nasproti ljudskemu vrtu.

Originalni ameriški čevlji iz tovarne

Millford Shoe Company v Millford (Severna Amerika.)

Čevlji iz sukna in klobučevine za zimo. — Galoši vseh velikostij.

Izbira obuvala lastnega izdelka.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor!

Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo najstarejšo firmo

Zwilchenbart, Basel (Švica) Centralbahnhofplatz 9.

Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 28. nov. 1902 se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5½%.

Stanje 31. dec. 1905.: Zadrugnikov 1790 z 5917 deleži v znesku 108.852 kron. — Hranilne vloge: 1.593.128.33. — Posojila: 1.599.647.39. — Rezervni zaklad: 79.082.62. — Vrednost hiš: 112.328.—

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva

vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastopstvo v Orjentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMA TIZMU in PROTINU

je liker Godina izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godine, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igea“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K 1.40. Iz Trsta se ne razpošilja manj ugoz 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 1.— prosto poštnine.

Odlikovana pekarija in sladničarna

KAROL DRAŠČIK

v Gorici na Korpu v (lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Zdravi otrok

je največje veselje, najdragocenejši zaklad starišev. Pri pomoči k zdravju otroka je dolžnost starišev. Radi tega je posebno skrbno materam priporočati mesto trosilnega praška otročje mazilo

„Babymira-Crème“

ki je napravljeno iz najfinejših sestavin. Isto odstrani hitro in temeljito izpuščaje na koži, zlasti lišaje, suhi odrgnjeni in razpokani kožo, celi hitro od potu odrgnjeno kožo. Priporoča se skrbno mazati otroke, posebno pod pazduho, na vratu in na vseh občutljivih, osobito od mokrote izpostavljenih delih telesa. Priporočljivo je tudi odraslim zlasti damam za gojitev obraza in rok zlasti zato, da se dobi gladko kožo, če je ista po zimi razpokana in raskava. Babymira-Crème varuje kožo znanjih škodljivih vplivov in jo dela nežno. Jedna škatlja 60 vin. v lekarnah. Po pošti razpošilja 5 škatelj za kron 3-20 izdelovalec H. Brodjovin, lekarnar v Zagrebu št. 87. — Najboljše milo za otroka je milo-Babymira, 1 kos 50 vin.

Salame fine ogrske gl. 1.75; iz gnjati zelo priljubljene gl. 1.30; dunajske 86 kr.; bolj fine gl. 1.15 za kilo

Gnjat à la Praga 1 gl.; brez kosti gl. 1.20; plečo brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. — Fine kranjske klobase, vel. ena 20 kr.

Silivovka, brinjevec, gl. 1.20 liter pošilja s poštним povzetjem od 5 kil raprej

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Sveži špeh à 80 kr., mast à 85 kr., glave à 40 kr., prašiči očiščeni po tržni ceni.

Novo manufak urao trgovino raznovrstnega modnega blaga, belega platna itd. itd. po najnižjih cenah, —

priporoča

Anton Bohinski

GORICA

Corso Gius. Verdi

št. 35.

Andrej Fajt
pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pečivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške plince, potlice itd.

Ne pozabite!

Kje se vkupi najceneje gotove obleke in blago za možke obleke? — Nikjer drugje, kakor pri

M. Poveraju
v Gorici, na Travniku.

Tedaj tje pojdi in nakupi si kar potrebuješ za Božiče zase ali pa za darila za Božične praznike. S tem se prepričaš, da je vse resnica, kar se naznanja slavnemu občinstvu o veliki zalogi vsakovrstnega blaga. — Te velikansko nizke cene veljajo samo za blago, ki je razpostavljeno pred štacuno na

Travniku šte. 5.